

Informe sobre l'estat del temps a la metròpolis

Recull d'indicadors sobre usos del temps a l'àrea metropolitana de Barcelona

TIME USE INITIATIVE

dret al temps AMB

AMB Àrea Metropolitana de Barcelona

Índex

Resum executiu 3

L'estat del temps a la metròpolis en 10 dades clau 4

1. Introducció i metodologia 6

2. Dades sobre els usos del temps a la metròpolis de Barcelona 7

- 2.1. Temps de desplaçament diari per anar a treballar 7
- 2.2. Temps de desplaçament per anar a treballar de nit 8
- 2.3. Temps de treball remunerat 8
- 2.4. Temps dedicat a les cures i tasques domèstiques 9
- 2.5. Temps lliure i pobresa de temps 9
- 2.6. Temps disponible per a descans 10
- 2.7. Temps d'educació 10
- 2.8. Accés a serveis bàsics en menys de 15 minuts 11
- 2.9. Satisfacció ciutadana amb la gestió del temps 11

Anàlisi de les àrees de les quals no hi ha dades disponibles 12

Conclusió 14

Resum executiu

Un dels objectius del Pacte Metropolità pel Dret al Temps és establir les bases per tenir dades d'usos del temps que, mitjançant indicadors, permetin portar a terme estudis de diagnosi i avaluacions de necessitat i d'impacte de les polítiques metropolitanes del temps. Per tal de dotar una base que permeti articular la demanda d'aquestes dades, seguidament es presenten indicadors clau que permeten veure l'estat dels usos del temps a la metròpolis de Barcelona.

Fent servir les dades més recents disponibles, s'han identificat 9 àrees temàtiques amb un total de 31 indicadors sobre l'ús del temps a la metròpolis. Respecte a la disponibilitat de dades, és molt variable segon l'àmbit d'anàlisi. Se'n poden diferenciar tres blocs:

Dades relacionades amb mobilitat: disponibilitat de dades alta. Són les dades relacionades amb la mobilitat durant el dia, incloent-hi les freqüències i les modalitats d'ús. Les fonts d'informació útil són l'Enquesta de mobilitat en dia feiner i l'Enquesta de mobilitat quotidiana. També tenen una rellevància especial els àmbits en els quals l'AMB o els seus municipis ofereix serveis directes o disposa de polítiques concretes, com els Patis Oberts, que permeten posar en comú realitats que responen a demandes conjuntes metropolitanes.

Dades relacionades amb l'àmbit socioeconòmic: disponibilitat de dades mitjana. Són les dades vinculades amb la realitat socioeconòmica metropolitana. Sovint, reflecteixen realitats que no depenen únicament de l'AMB, com ara el temps de treball, d'educació i de percepcions subjectives. Mitjançant la comparació amb indicadors existents en altres àmbits territorials, és possible extrapolar dinàmiques i conclusions que, si bé no poden ser acurades al cent per cent, poden reflectir amb bastanta fidelitat la realitat.

Dades relacionades amb treball de cures, temps d'oci i temps de nit: disponibilitat de dades baixa. Són les dades relacionades amb les tasques domèstiques i de cures, la mobilitat durant la nit i la disponibilitat de temps lliure. Cal fer-ne més anàlisis per saber exactament la realitat metropolitana en aquests àmbits i poder, entre altres aspectes, mesurar la pobresa de temps al territori de l'AMB.
Per tal que els municipis metropolitans i l'AMB puguin impulsar polítiques del temps en diversos àmbits i avaluar-ne l'impacte, es recomana continuar desenvolupant la sistematització i publicació freqüent de les dades, així com permetre'n la consulta pública. El tractament d'aquestes dades es podria integrar dins d'observatoris ja existents, com l'Observatori Metropolità de Gènere, o bé en visualitzadors de dades metropolitanes ja disponibles.

L'estat del temps a la metròpolis en 10 dades clau

1.
Entre el 32 i el 35% de les dones de la metròpolis pateix pobresa de temps, mentre que en el cas dels homes és entre el 24 i el 26%. Cal tenir en compte que l'indicador és disposar de menys de tres hores lliures al dia un cop descomptat el temps destinat a la satisfacció de necessitats bàsiques i a les obligacions laborals, formatives, domèstiques i de cura d'altres persones.[1]

2.
Al voltant del 50% de la població pateix angoixa de temps i no està satisfeta amb la conciliació i la gestió del temps. Les dones veuen agreujat aquest sentiment, i arriben fins al 60%.[2]

3.
Les persones que treballen a l'àrea metropolitana de Barcelona fan aproximadament 33 milions d'hores extraordinàries anualment en conjunt.[3]

4.
L'hora punta d'anada a la feina es concentra entre les 7 i les 9h, amb un pic entre les 8 i les 9h, mentre que l'hora punta de tornada es divideix en dos trams: al migdia, de 14 a 15h, i a la tarda, més estesa, entre les 17 i les 20h, especialment entre les 18 i les 19 h. Cal destacar que la concentració de viatges en hora punta de tornada és més gran perquè s'hi sumen els desplaçaments per motius personals ineludibles i opcionals (entre les 16h i les 19h).[4]

5.
Les dones assumeixen la majoria de les tasques domèstiques i de cura: 3h 51 min al dia de mitjana, mentre que els homes hi dediquen 2h 1 min. Això sovint implica, a més, una doble càrrega perquè les tasques de cures a familiars i les tasques domèstiques es fan alhora.[5]

6.
Malgrat dedicar un temps similar als desplaçaments (20 min 29s les dones i 22 min 3s els homes, de mitjana al dia), **les dones es desplacen menys que els homes per motius laborals** (el 22,65% enfront del 28,25%), **i elles, a més, assumeixen més sovint els desplaçaments per motius ineludibles** (el 44,48% enfront del 36,44%), fet que demostra que fan en més proporció els desplaçaments per motius domèstics o de cures.[6]

7.
La mitjana d'hores treballades setmanalment és de 36h 18 min, tot i que la repartició entre gèneres és desigual: els homes dediquen 38h 24 min setmanals al treball remunerat, mentre que les dones hi dediquen 33h 18 min. Això es produeix perquè les dones assumeixen més pes en les tasques de cura, cosa que augmenta la seva taxa de parcialitat: 20% per a les dones; 8% en el cas dels homes. Aquesta diferència també s'observa en el temps que la població metropolitana dedica al treball remunerat en un dia normal, de mitjana: un mínim de 7h 46 min per als homes, 6h 42 min per a les dones.[7]

8.
Aproximadament **el 35% de les persones no dorm les hores recomanades**, i el percentatge varia de manera destacable segons l'edat (del 23% en el rang de població de 15 a 44 anys fins al 48% per a més de 75 anys). En tots els rangs d'edat, **les dones dormen menys que els homes**, amb una diferència del 7% de mitjana.[8]

9.
El 49% de la població metropolitana gaudeix del seu temps lliure al barri on viu. Tanmateix, s'observen divergències importants vinculades a la població del municipi: com més petit és el municipi, les persones més temps lliure passen al barri (del 47% en municipis de 50.000 habitants fins al 40% en municipis de 100.000 a 500.000 habitants). N'és una excepció la ciutat de Barcelona, on el 55% de la població gaudeix del seu temps lliure al seu barri.[9]

10.
El 64% dels infants metropolitans fan activitats extraescolars i participen en casals d'estiu.[10] Això permet reforçar el temps que passen en els contextos educatius formals i informals, i incrementa el temps de socialització. Alhora, mentre fan aquestes activitats, les famílies poden alliberar-se d'una part del temps dedicat a tenir cura dels infants, cosa que els permet conciliar millor vida laboral, familiar i personal.

[7] Font: Per a les hores setmanals i la taxa de parcialitat, Enquesta de població activa 2024 i informe *Dones i mercat de treball a l'àrea metropolitana de Barcelona*; i per a la mitjana d'hores diàries, Enquesta de l'ús del temps de Catalunya 2024 i informe *Usos del temps a l'AMB*.
[8] Font: Enquesta de salut de Catalunya. Dades referents a Catalunya; no hi ha dades de l'àmbit metropolità.
[9] Font: Informe *La Metròpoli en 100 indicadors*, del 2023.
[10] Font: Per a les activitats extraescolars, informe *La cara i la creu de la participació extraescolar. Oportunitats i desigualtats educatives*, basat en l'Enquesta de salut de Catalunya 2023. Per als casals d'estiu no hi ha dades metropolitanes, però cal suposar que es manté entre el 64 % d'infants inscrits en activitats extraescolars en l'entorn metropolità i el 67 % d'infants que participen en casals d'estiu a Catalunya, segons l'Enquesta Educació 360 del 2022.

1

Introducció i metodologia

Les polítiques del temps són un àmbit que es troba en desenvolupament a escala metropolitana des de l'any 2020, quan l'AMB va començar a treballar-les com un element d'innovació en les polítiques públiques. Això es va consolidar amb el compromís reflectit en el Pacte Metropolità pel Dret al Temps, promulgat el 2023 pel Consell Metropolità, i que ja té 17 municipis que representen el 82% de la població metropolitana (2,8 milions de persones). Per mitjà de la coordinació d'accions conjuntes, l'assessorament i l'aprenentatge de bones pràctiques, el Pacte es presenta com un espai d'intercanvi innovador en polítiques metropolitanes del temps, amb el qual s'identifiquen necessitats i s'exploren sinergies de col·laboració.

Un dels objectius del Pacte és establir les bases per tenir dades d'usos del temps que, mitjançant indicadors, permetin desenvolupar estudis de diagnosi i avaluacions de necessitat i d'impacte de les polítiques metropolitanes del temps. L'objectiu d'aquest informe és recopilar dades de la diversitat de fonts i àmbits en què l'ús del temps representa una diferència entre el benestar i la pobresa de temps, per poder desenvolupar les bases de polítiques públiques que apostin per millorar l'organització social del temps des d'una perspectiva metropolitana.

Malgrat que la font principal d'informació sobre els usos del temps en la vida quotidiana a Catalunya és l'Enquesta de l'ús del temps (EUT), hi ha una gran diversitat d'indicadors desagregats en diverses enquestes i anàlisis publicades regularment. Per tal de disposar d'indicadors fiables i permetre'n la replicabilitat, s'han compilat aquestes fonts addicionals i se n'ha traçat l'origen per a cada indicador, de manera que la realitat metropolitana es pugui analitzar de manera específica per a cadascun dels àmbits específics.

Aquest informe busca ser una primera aproximació que ofereixi dades i indicadors sobre les nou àrees concretes en què s'organitza la vida quotidiana de la ciutadania metropolitana: temps de desplaçament diari per anar a treballar, temps de desplaçament per anar a treballar de nit, temps de treball remunerat, temps dedicat a les cures i les tasques domèstiques, temps lliure i pobresa de temps, temps disponible per a descans, temps d'educació, accés a serveis bàsics en menys de 15 minuts, i satisfacció ciutadana amb la gestió del temps. Aquests àmbits responen a indicadors traçables en la metodologia d'autoavaluació de polítiques del temps desenvolupada per l'AMB, així com als àmbits d'anàlisi de dades que preveu la *Guia per a la implementació d'un Pla Local d'Organització del Temps* elaborada per la Diputació de Barcelona.

Des del punt de vista metodològic, cal remarcar que en tots els casos s'han fet servir fonts d'informació d'accés públic que en permetin la reproductibilitat. Cal destacar, també, que s'han prioritzat les fonts d'informació que s'han publicat posteriorment al 2020, ja que la pandèmia de la covid va influenciar no només la vida durant l'època pandèmica, sinó que va accelerar patrons d'ús del temps que fins aleshores només estaven latents.

Seguidament, es presenten les dades agrupades per cadascun dels àmbits. Cada dada queda identificada amb el detall destacat que la determina com a clau en el benestar horari de la ciutadania, així com possibles àmbits d'interès i la font d'informació. En els casos en què no es disposi de dades de l'àmbit metropolità, també s'indica. Finalment, s'analitzen les àrees de les quals no hi ha dades disponibles i les possibilitats de treball futur, i també les possibles conclusions que se'n poden extreure.

2

Dades sobre els usos del temps a la metròpolis de Barcelona

2.1. Temps de desplaçament diari per anar a treballar

1.
La mitjana dels desplaçaments a la feina és de 29 min, amb una durada mitjana de 14 min 54 s per a desplaçaments intramunicipals i de 34 min 18 s per a desplaçaments intermunicipals.[11]

2.
Dels 2.830.800 desplaçaments diaris, la mobilitat activa en representa el 48,3% i 14 min; el vehicle privat, el 33,5% i 23 min; el transport públic, el 18,2% i 36 min. S'observa que el mínim de temps de desplaçament queda establert en els desplaçaments intramunicipals per vehicle privat, d'11 min de durada, i el màxim, en els desplaçaments intermunicipals per transport públic, de 54 min 18 s de durada.[12]

3. Malgrat dedicar un temps similar als desplaçaments (20 min 29 s les dones i 22 min 3 s els homes, de mitjana al dia), **les dones es desplacen menys que els homes per motius laborals** (el 22,65% enfront del 28,25%), i elles, a més, assumeixen més sovint els desplaçaments per motius ineludibles (el 44,48% enfront del 36,44%), fet que demostra que fan en més proporció els desplaçaments per motius domèstics o de cures.[13]

4.
L'hora punta d'anada a la feina es concentra entre les 7 i les 9 h, amb un pic entre les 8 i les 9 h, mentre que l'hora punta de tornada es divideix en dos trams: al migdia, de 14 a 15 h, i a la tarda, més estesa, entre les 17 i les 20 h, especialment entre les 18 i les 19 h. Cal destacar que la concentració de viatges en hora punta de tornada és més gran perquè s'hi sumen els desplaçaments per motius personals ineludibles i opcionals (entre les 16 h i les 19 h).[14]

5.
En total, es destinen de mitjana **4 h 18 min al desplaçament laboral, més de 200 hores l'any**.[15]

6. Anualment, **es perden 41 h l'any** a causa del trànsit en hora punta.[16]

2.2. Temps de desplaçament per anar a treballar de nit

7.
No s'han trobat dades d'accés públic per a la mitjana de minuts per trajecte durant la nit, ni tampoc el nombre de desplaçaments ni la distribució de temps segons el gènere.

8.
Malgrat que no hi ha un espai unificat per consultar la disponibilitat de tot el transport públic durant la nit, els serveis de NitBus tenen una **freqüència mitjana de 20 min** en la majoria de línies de la metròpolis, i cobreixen entre les 22,30 i les 6 h.[17]

Cal tenir en compte que hi ha serveis més habituals en algunes línies, amb una freqüència de pas de 10 min; que hi ha línies amb la possibilitat de sol·licitar parada a demanda, per a dones i menors de 18 anys; i que el metro de Barcelona té uns horaris de funcionament específics les nits de divendres, dissabtes i vigílies de festius.

[11] Font: Enquesta de mobilitat en dia feiner 2024.
[12] Font: Enquesta de mobilitat en dia feiner 2024.
[13] Font: Informe *Una mirada de gènere en les polítiques de mobilitat de l'AMB. Indicadors metropolitans de mobilitat amb perspectiva de gènere. Una aproximació a partir d'infografies*, amb dades de l'Enquesta de mobilitat en dia feiner 2022.
[14] Font: Enquesta de mobilitat en dia feiner 2024.
[15] Font: Informe *El cost d'anar a la feina*, del 2025, i Global Traffic Scorecard 2024.
[16] Font: Informe *El cost d'anar a la feina*, del 2025, i Global Traffic Scorecard 2024.
[17] Font: NitBus i Transports Metropolitans de Barcelona.

2

2.3. Temps de treball remunerat

9.
La mitjana d'hores treballades setmanalment és de 36 h 18 min, tot i que la repartició entre gèneres és desigual: els homes dediquen 38 h 24 min setmanals al treball remunerat, mentre que les dones hi dediquen 33 h 18 min. Això es produeix perquè les dones assumeixen més pes en les tasques de cura, cosa que augmenta la seva taxa de parcialitat: 20 % per a les dones; 8 % en el cas dels homes. Aquesta diferència també s'observa en el temps que la població metropolitana dedica al treball remunerat en un dia normal, de mitjana: un mínim de 7 h 46 min per als homes, 6 h 42 min per a les dones.[18]

10.
Les persones que treballen a l'àrea metropolitana de Barcelona fan aproximadament 33 milions d'hores extraordinàries anualment en conjunt.[19]

11.
Aproximadament el 80 % de les persones que treballen fan horari de dilluns a divendres i el 26,5 % teletreballen habitualment, si bé el 13,4 % continuen treballant al final de la tarda. Cal destacar que la mitjana d'homes que treballen més tard de les 19 h és del 14,3 %, mentre que la mitjana de dones és lleugerament inferior: el 12,3 %.[20]

12.
Els homes són qui més treballen de nit, amb el 10,8 % dels treballadors en comparació amb el 7 % de les treballadores (el 9,4 % de les persones que treballen ho fan de nit).[21]

13.
El 14,1 % de les persones que treballen ho fan els diumenges de manera habitual i no s'aprecien grans diferències segons el gènere, amb el 14,7 % en el cas dels homes i el 13,4 % en el cas de les dones.[22]

2.4. Temps dedicat a les cures i tasques domèstiques

14.
El 20 % de les persones que treballen tenen dificultats per conciliar.[23]

15.
Les dones assumeixen la majoria de les tasques domèstiques i de cura: 3 h 51 min al dia de mitjana, mentre que els homes hi dediquen 2 h 1 min. Això sovint implica, a més, una doble càrrega perquè les tasques de cures a familiars i les tasques domèstiques es fan alhora.[24]

16.
Entre les persones que dediquen temps tant a les cures d'infants com d'altres persones dependents i, alhora, duen a terme tasques domèstiques, **les dones poden arribar a dedicar fins a 15 h al dia a aquestes tasques, mentre que els homes hi dediquen un total de 10 h 42 min**. La bretxa de gènere en la conciliació en les tasques domèstiques i de cura és variable.[25]

S'observa una diferència més petita, d'una hora, en el temps dedicat a tasques domèstiques (3 h les dones i 2 h els homes) i en el temps dedicat a la cura de persones dependents (6 h i 5 h, respectivament). On la bretxa s'incrementa i és més diferenciada és en el temps dedicat a la cura de criatures, que arriba a ser el doble: 6 h 42 min les dones, 3 h 42 min els homes.[26]

[18] Font: Per a les hores setmanals i la taxa de parcialitat, Enquesta de població activa 2024 i l'informe *Dones i mercat de treball a l'àrea metropolitana de Barcelona*; i per a la mitjana d'hores diàries, Enquesta de l'ús del temps de Catalunya 2024 i l'informe *Usos del temps a l'AMB*.
[19] Font: Dada extreta de l'informe *Catalunya: una jornada laboral sense límits*, que eleva a 68 milions el nombre d'hores extraordinàries que es treballen a Catalunya. Malgrat que no hi ha dades de l'àmbit concret de l'AMB, com que s'hi concentra prop del 48 % de l'ocupació total de Catalunya, se n'ha fet una estimació aproximada a partir de les dades de Catalunya.
[20] Font: Enquesta de població activa 2024 i Enquesta de mobilitat en dia feiner 2024. Dades referents a Catalunya; no hi ha dades de l'àmbit metropolità.
[21] Font: Enquesta de qualitat i condicions de vida 2024. Dades referents a Catalunya; no hi ha dades de l'àmbit metropolità.
[22] Font: Enquesta de població activa 2024. Dades referents a Catalunya; no hi ha dades de l'àmbit metropolità.
[23] Font: Infojobs, del 2024. No hi ha dades de l'àmbit metropolità.
[24] Font: Enquesta de l'ús del temps de Catalunya 2024 i l'informe Usos del temps a l'AMB.

2.5. Temps lliure i pobresa de temps

17.

Entre el 32 i el 35 % de les dones de la metròpolis pateix pobresa de temps, mentre que en el cas dels homes és entre el 24 i el 26 %. Cal tenir en compte que l'indicador és disposar de menys de tres hores lliures al dia un cop descomptat el temps destinat a la satisfacció de necessitats bàsiques i a les obligacions laborals, formatives, domèstiques i de cura d'altres persones.[26]

18.

El 49 % de la població metropolitana gaudeix del seu temps lliure al barri on viu. Tanmateix, s'observen divergències importants vinculades a la població del municipi: com més petit és el municipi, les persones més temps lliure passen al barri (del 4 % en municipis de 50.000 habitants fins al 40 % en municipis de 100.000 a 500.000 habitants). N'és una excepció la ciutat de Barcelona, on el 55 % de la població gaudeix del seu temps lliure al seu barri.[27]

19.

El 64 % de la població metropolitana prioritza la proximitat per gaudir del temps lliure a l'exterior, en espais com les platges, i ho fan durant tot l'any quan l'accessibilitat ho permet (si bé amb afluències diferents segons l'època de l'any).[28]

20.

Les dones dediquen menys temps a l'esport i les activitats a l'aire lliure que els homes. Concretament, les dones hi dediquen de mitjana 37 min diaris, mentre que els homes hi dediquen 42 min 18 s. Tanmateix, homes i dones dediquen una mitjana similar a les aficions i a la vida social (una mitjana d'1 h 14 min al dia en el cas de les dones i 1 h 13 min en el cas dels homes, respectivament), cosa que permet suposar que les activitats d'oci de les dones tenen lloc en espais interiors. Per tant, s'observa una diferència rellevant d'ocupació de l'espai públic per dedicar-lo a temps d'oci per part dels homes.[29]

2.6. Temps disponible per a descans

21.

Aproximadament **el 35 % de les persones no dorm les hores recomanades**, i el percentatge varia de manera destacable segons l'edat (del 23 % en el rang de població de 15 a 44 anys fins al 48 % per a més de 75 anys). En tots els rangs d'edat, les dones dormen menys que els homes, amb una diferència del 7 % de mitjana.[30]

22.

S'observa un ús diferenciat del temps de pantalles no vinculat al gènere, sinó als dies entre setmana i de caps de setmana, amb una variació aproximada d'1 h i 20 min. De mitjana, la població destina 3 h i 12 min a l'ús de pantalles entre setmana, mentre que els caps de setmana és de 4 h i 47 min. Aquesta diferència s'observa tant en els homes (3 h 26 min durant la setmana i 5 h 25 min els caps de setmana) com en les dones (3 h 2 min i 4 h 13 min), així com en infants (2 h 15 min i 3 h 56 min) i adolescents (4 h 5 min i 5 h 33 min).[31]

[25] Font: Informe *Percepciones sobre la igualdad entre hombres y mujeres y estereotipos de género*, del 2024. Dades referents a Espanya; no hi ha dades actualitzades de l'àmbit ni català ni de l'àmbit metropolità.
[26] Font: El rang que s'ofereix es basa en els resultats de l'Òmnibus Municipal 2025 de l'Ajuntament de Barcelona, que dona un índex de pobresa de temps percebuda del 34 % per a les dones i del 24 % per als homes. Tenint en compte que la població de la ciutat de Barcelona representa la meitat de la població de l'AMB, aproximadament, es pot suposar un índex similar per a l'AMB. Tanmateix, cal tenir en compte, també, els desplaçaments laborals més alts i altres dinàmiques socioeconòmiques que poden incrementar l'indicador.
[27] Font: Informe *La Metròpoli en 100 indicadors*, del 2023.
[28] Font: Informe *Enquesta als usuaris de les platges de l'Àrea Metropolitana de Barcelona*, del 2022.
[29] Font: Enquesta de l'ús del temps 2024, segons dades recollides en l'informe *Usos del temps a l'AMB* de l'Observatori Metropolità de Gènere.
[30] Font: Enquesta de salut de Catalunya. Dades referents a Catalunya; no hi ha dades de l'àmbit metropolità.
[31] Font: Informe *Pasos*, del 2023. Dades referents a Espanya; no hi ha dades de l'àmbit català ni de l'àmbit metropolità.

2

2.7. Temps d'educació

23.
Diàriament, es fan 519.100 desplaçaments **per raó d'estudis amb una durada de 30 min de mitjana**.[32]

24.
El 58,% dels infants menors de 16 anys fan servir la mobilitat activa per anar a l'escola i el 54 % hi va a peu.[33]

25.
Les escoles bressol tenen un ventall horari que comprèn de 9.00 a 17.00 h, amb diferències horàries segons l'alumnat i la possibilitat d'oferir serveis alternatius. El 88 % dels municipis metropolitans ofereixen serveis d'acollida, i 1 de cada 3 ofereix serveis complementaris (ludoteques, etc.). Cal més investigació per saber les condicions específiques (gratuïtat, gradualitat, etc.).[34]

26.
Les escoles d'educació primària tenen un ventall d'obertura que comprèn d'entre 8.30 i 9.00 h al matí a 15.00 h al migdia. El final de les classes matinals és a les 12.30 h i el ventall de tancament a la tarda és entre 16.00 i 18.30 h.[35]

27.
El 60 % dels municipis metropolitans obren els patis als barris en diversos moments de l'any o per mitjà de programes concrets.[36]

28.
El 64 % d'infants metropolitans fan activitats extraescolars i participen en casals d'estiu.[37]

2.8. Accés a serveis bàsics en menys de 15 minuts

29.
El 82 % de la població metropolitana pot accedir a serveis essencials (administració, salut, comerç, transport públic, restauració) a menys de 15 minuts de casa.
Tanmateix, cal destacar que el percentatge es redueix al 62 % en zones menys densament poblades (barris perifèrics, entorns industrials, etc.). Cal tenir en compte, però, que els serveis d'educació, oci i cultura, i zones verdes són els menys accessibles a 15 minuts a peu.[38]

2.9. Satisfacció ciutadana amb la gestió del temps

30.
Al voltant del 50 % de la població pateix angoixa de temps i no està satisfeta amb la conciliació i la gestió del temps. En el cas de les dones, les que pateixen aquest sentiment arriben fins al 60 %.[39]

31.
La població metropolitana té una esperança de vida 83,65 anys, amb la població femenina que eleva la mitjana fins a 86,11 anys, i la població masculina que la redueix fins a 80,75 anys.[40]

[32] Font: Enquesta de mobilitat en dia feiner 2024.
[33] Font: Enquesta de mobilitat en dia feiner 2023.
[34] Font: *Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Organització del centre. Curs 2025-2026*, del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya; *Informe de l'estat actual de les polítiques del temps a la metròpoli per a municipis de l'AMB*, del 2024, i *informe Panel d'escoles bressol municipal a la província de Barcelona*, del 2022.
[35] Font: Normativa del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.
[36] Font: *Informe executiu de l'estat actual de les polítiques del temps a la metròpolis*, del 2024.
[37] Font: Per a les activitats extraescolars, l'informe *La cara i la creu de la participació extraescolar. Oportunitats i desigualtats educatives*, basat en l'Enquesta e salut de Catalunya 2023. Per als casals d'estiu no hi ha dades de l'àmbit metropolità, però cal suposar que es manté entre el 64 % d'infants inscrits en extraescolars en l'entorn metropolità i el 67 % d'infants que participen en casals d'estiu a Catalunya, segons l'Enquesta Educació 360 del 2022.
[38] Font: Estudi *Avaluació de la ciutat de proximitat: anàlisi GIS de l'accessibilitat a peu de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)*, del 2024.
[39] Font: L'estimació es basa en l'Òmnibus Municipal 2025 de l'Ajuntament de Barcelona, que pregunta directament sobre la satisfacció en aquest sentit.
[40] Font: Mitjana metropolitana obtinguda mitjançant l'enquesta *Esperanza de vida al nacimiento por municipio*, de l'Institut Nacional de Estadística (INE) estatal.

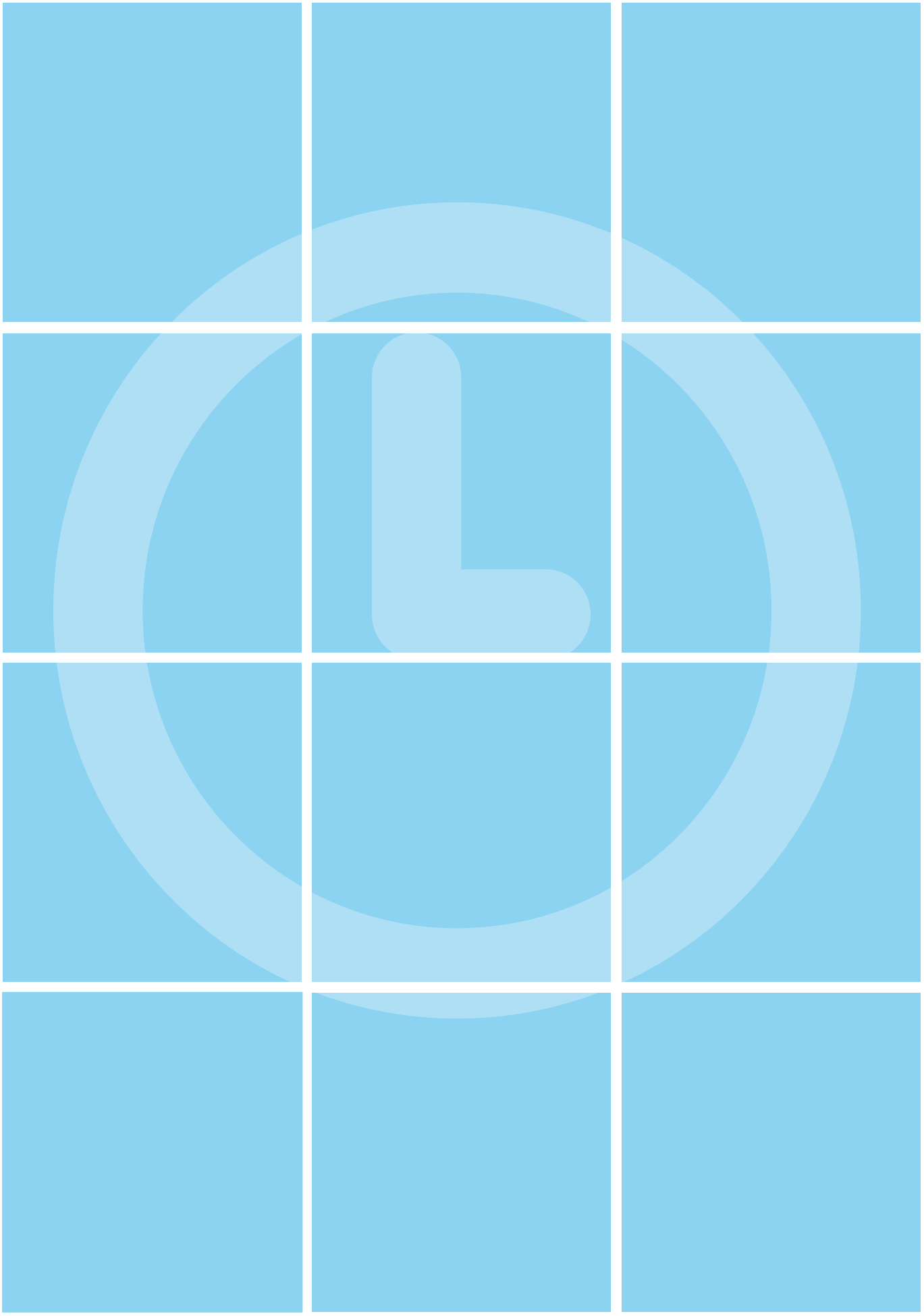

3

Anàlisi de les àrees de les quals no hi ha dades disponibles

Malgrat que s'han pogut observar una gran quantitat de dades metropolitanes en cadascun dels àmbits d'interès, cal analitzar les àrees de les quals no es disposa de dades (gap analysis) per desenvolupar prospeccions futures.

Cal esmentar que en tots els casos s'han fet servir dades que no inclouen la perspectiva de temps de manera concreta, sinó que són indicadors temàtics que la inclouen.

Per guiar futures investigacions, es destaca que cal portar a terme les tasques que es descriuen seguidament.

• **Desenvolupar plenament l'estudi del temps de treball durant la nit**
Aquest fet ocorre especialment pel que fa als desplaçaments per motius laborals, les hores de demanda i l'ús diferenciat segons el gènere. Aquestes dades estan potencialment disponibles en les microdades de l'Enquesta de mobilitat en dia feiner i de l'Enquesta de mobilitat quotidiana, que no estan disponibles de manera pública, encreuant les dades «motiu del desplaçament: laboral» i les hores del desplaçament (entre 22 h i 6 h).

• **Explorar la realitat del temps de treball**
L'aproximació disponible a partir de l'Enquesta de població activa i de l'Enquesta de qualitat i condicions de vida no permet explorar les dinàmiques concretes de la realitat socioeconòmica metropolitana. Si bé cal assumir una aproximació similar a la que es presenta per a la realitat estatal i catalana, el temps de treball amagat (shadow work) associat a desplaçaments laborals i la mobilitat de les cures poden afectar el temps destinat a la jornada laboral en el territori de l'AMB: cal tenir en compte que molts llocs de feina es concentren a la ciutat de Barcelona o en polígons industrials.

• **Ampliar la informació relacionada amb el temps real dedicat a les tasques domèstiques i de cures**
L'Enquesta de l'ús del temps permet analitzar detalladament la informació sobre la repartició del temps de cures, i també sobre la persona que planifica les tasques de la llar, i per tant seria desitjable desenvolupar encara més la perspectiva metropolitana en aquest aspecte. Caldrà, però, afegir-hi la perspectiva del temps de mobilitat de les cures a l'entorn metropolità.

• **Analitzar la realitat metropolitana vinculada al temps de descans**
És important fer aquesta anàlisi especialment pel que fa a les hores de son i les hores de pantalles. Una anàlisi detallada de l'Enquesta de l'ús del temps permetrà confirmar les dades que s'ofereixen, tot i que és probable que no s'observin gaires canvis de la dinàmica catalana i estatal.

• **Desenvolupar indicadors concrets de disponibilitat de temps lliure**
Més enllà de calcular el percentatge específic i objectiu sobre pobresa de temps a l'AMB, cal més disponibilitat de dades per saber les hores de temps lliure reals de la població metropolitana, així com la seva possibilitat de tenir dies de vacances efectives. Cal esmentar que només l'indicador de la pobresa de temps estarà disponible a partir de l'anàlisi detallada de les dades de l'Enquesta de l'ús del temps; caldria més investigació sobre temps d'oci per analitzar la resta.

• **Analitzar l'oferta concreta de temps d'educació**
Si bé s'observa que no hi ha disponibles en cap nivell administratiu dades del temps concret que l'alumnat passa a les escoles d'educació primària i secundària (però sí que es disposa dels límits legals d'aquesta estada), les dades de les activitats que ofereixen els municipis metropolitans en l'àmbit de l'educació poden ser fàcils d'obtenir. La majoria dels municipis metropolitans ja disposen de polítiques complementàries de l'educació formal; per tant, agrupar-les pot servir tant com un recurs de bones pràctiques com, alhora, per oferir una visualització més àmplia dels serveis a la ciutadania.

• **Incloure indicadors subjectius sobre temps i horaris**
Si bé s'han analitzat diversos indicadors de tipus objectiu que afecten l'organització social del temps, caldria explorar també tots els àmbits de satisfacció amb el propi temps i la conciliació no disponibles en l'àmbit metropolità (i que només estan reflectits de manera parcial en nous indicadors, com l'Indicador de benestar subjectiu de Catalunya).

• **Desenvolupar indicadors de proximitat sostenible per mitjà del sistema GIS**
Cal analitzar el percentatge de població amb accés als serveis bàsics i el concepte de ciutat de 15 minuts. Aquesta anàlisi necessita l'encreuament de dades ja existents en sistemes de visualització espacial. S'han d'establir els metres que es poden recórrer a una velocitat normal en 15 minuts. Si es considera que una velocitat estàndard de caminar és de 4 km/h, en 15 minuts es pot recórrer 1 km a peu.

Això permet establir el percentatge de població que pot accedir a infraestructures properes, com centres educatius, sanitaris, socials, esportius, alimentaris, culturals, etc. Només alguns municipis de l'AMB, com ara Viladecans, disposen d'aquestes dades; podria ser interessant generalitzar aquest indicador.

Per tal que els municipis metropolitans i l'AMB puguin impulsar polítiques del temps en diversos àmbits i avaluar-ne l'impacte, es recomana continuar desenvolupant la sistematització i publicació freqüent de les dades, així com permetre'n la consulta pública.

El tractament d'aquestes dades es podria integrar dins d'observatoris ja existents, com l'Observatori Metropolità de Gènere, o bé en visualitzadors de dades metropolitanes ja disponibles.

4

Conclusió

Com a conclusió, s'observa que hi ha una bona base per construir un corpus de dades que permeti orientar les polítiques metropolitanes del temps, ja que s'han pogut identificar 31 indicadors diferents relacionats amb 9 àrees que engloben els usos del temps a la metròpolis. Si bé és cert que la disponibilitat i la recurrència d'indicadors depèn molt dels àmbits en els quals l'AMB té competències directes, cal fer constar que explorar de quina manera els usos del temps afecten la vida quotidiana metropolitana pot ser un àmbit d'innovació.

Entre els àmbits amb més disponibilitat de dades, cal esmentar especialment la mobilitat. S'ha de destacar, però, que el que interessa més de les dades d'ús freqüent relatives a com les persones es desplacen és la cobertura en quilometratge, i la disponibilitat i l'ús dels diversos tipus de transport. L'àmbit d'ús horari queda, però, a bastament cobert per la informació disponible durant les hores diürnes, fins al punt de permetre l'anàlisi de la mobilitat laboral, la mobilitat relacionada amb les cures o, fins i tot, la mobilitat per motius d'oci. Cal esmentar de manera especial la disponibilitat de dades pel que fa a la mobilitat en hora punta, que hauria de permetre fer el transport públic més eficient. Tanmateix, l'àmbit d'informació sobre la mobilitat durant la nit no és d'accés públic, cosa que impedeix fer-ne una anàlisi exhaustiva per identificar les necessitats o les millores.

En els àmbits amb una disponibilitat moderada de dades, s'observen tots els relacionats amb la vida quotidiana de les persones que no depenen exclusivament de l'AMB: educació, món del treball i percepcions subjectives. Són indicadors dels quals és possible extreure informació rellevant mitjançant una metodologia d'anàlisi comparada, establint equivalències, però seria interessant disposar d'informació de primera mà sobre la realitat metropolitana.

S'observa la necessitat de disposar de més dades relacionades amb el temps domèstic i de cures, d'una banda, i el temps lliure, de l'altra. En estar vinculats tots dos amb els serveis de proximitat, seria útil disposar d'aquestes dades per tal de garantir la provisió de serveis adaptats a usos i demandes concrets d'infraestructures i espais públics.

Finalment, és remarcable la disponibilitat de dades desagregades sobre polítiques concretes i serveis que ofereixen els municipis metropolitans: des de polítiques específiques en àmbits com l'educació (patis oberts, acollida) fins a la provisió de serveis bàsics de proximitat.

La possibilitat d'integrar aquestes diversos aspectes tenen el potencial de reforçar el rol de l'AMB en la promoció d'una metròpolis policèntrica basada en l'accés a serveis a 15 minuts. Així mateix, i com a comentari final, seria interessant la valoració de la difusió d'aquests diversos indicadors i fonts de dades entre els municipis metropolitans. La possibilitat d'articular-ho per mitjà d'una campanya ciutadana conjunta podria fer valer la feina que ja estan fent els municipis de la metròpolis en l'àmbit de l'ús del temps.

TIME
USE
INITIATIVE

dret al
temps AMB

AMB Àrea Metropolitana
de Barcelona